

(Ф 03.02 – 94)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки повітряного транспорту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор

2020 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економічні теорії виробництва»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)»

Курс – 4 Семестр – 8

Аудиторні заняття – 48 Екзамен – 8 семестр
Самостійна робота – 42
Усього (годин/кредитів ECTS) – 90,0/3,0

Індекс НБ-6-051/16-3.23

СМЯ НАУ НП 11.01.01-01-2020

Система менеджменту якості.
Навчальна програма
навчальної дисципліни
"Економічні теорії виробництва"

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НП 07.01.03 – 01-2020

Стор.2 із 8

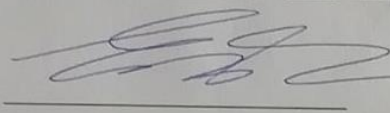
Навчальну програму дисципліни «Економічні теорії виробництва» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану №НБ-6-051/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», наказу № 207/од від 27.04.18 та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробив:

доц., к.е.н. А.Тофанчук

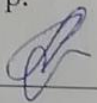
Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри економіки повітряного транспорту протокол № 6 від «06» 04 2020 р.

Завідувач кафедри

О. Ареф'єва

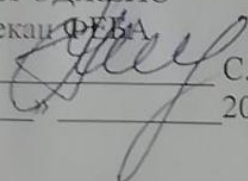
Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 3 від «01» 04 2020 р.

Голова НМРР

А. Тофанчук

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБА

С. Петровська
« »   2020 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник № 2

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Економічні теорії виробництва» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої програм дисципліни», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз .

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь формування профілю фахівця звичення та виявлення закономірностей в поведінці тамеханізмі прийняття рішень суб'єктами господарювання, що прагнуть досягти найкращого економічного результату в умовах ринкових відносин, загальної економічної волі, конкуренції і використання обмежених ресурсів.

Метою викладання дисципліни є оволодіння студентами методів економічного аналізу, механізму дії законів та логіки протікання економічних процесів, оптимального поведіння суб'єктів ринкових відносин.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів з сутністю, цілями та завданнями, які вирішують економічні теорії виробництва, з сучасними теоріями та практикою поведіння суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин;
- вміння застосувати в практиці господарської діяльності методи аналізу процесів виробництва, відносин розподілу і споживання у різних сферах економіки;
- набуття теоретичних знань і практичного досвіду для визначення умов оптимальної поведінки суб'єктів ринку.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- основні поняття економічної теорії виробництва, її сутність;
- характер впливу основних факторів на результати виробництва;
- порядок формування і вибору виробничої функції фірми як основи оптимізації основних виробничих процесів;
- природу заробітної плати та методу її формування;
- закономірності поведінки суб'єктів господарювання в ринковій економіці.

Вміти:

- визначати вплив окремих факторів на результати виробництва;
- проводити аналіз результатів господарської діяльності фірми та визначати умови її раціональної поведінки;
- розробляти рекомендації щодо встановлення ефективної системи організації праці і зарплати;
- визначати характер поведінки фірми в умовах впливу зовнішнього середовища.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни "Економічні теорії виробництва"	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 07.01.03 – 01-2020
		Стор.4 із 8	

-модуль №1 «Економічні теорії виробництва»,

який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення одної модульної контрольної роботи, екзамену та аналізу результатів виконання.

Навчальна дисципліна «Економічні теорії виробництва» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Мікроекономіка», «Економіка підприємств», «Планування і контроль на підприємстві» та є базою для написання бакалаврської роботи.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Бізнес-планування»

Тема 2.1.1. Сутність і основні поняття економічної теорії виробництва. Визначення основних факторів виробництва.

Сутність, предмет і задачі економічної теорії виробництва. Фактори виробництва. Закон зниження продуктивності ресурсів.

Тема 2.1.2. Виробничі функції та їх властивості.

Поняття виробничої функції. Правило мінімізації витрат. Правило максимізації прибутку. Вибір виробничої функції фірми. Чинники співвідношень застосовуваних факторів при виборі варіанту виробничої функції. Процеси заміщення у сфері виробництва.

Тема 2.1.3. Ринок землі та земельна рента.

Ринок землі як галузь народного господарства. Ринок землі. Пропозиція землі. Попит на землю. Чиста земельна, диференціальна, капіталізована рента.

Тема 2.1.4. Економічна природа заробітної плати. Ринок праці та трудові відносини.

Ринок праці. Сучасні тенденції в розвитку ринку праці. Мінімальна заробітна плата. Характер змін у трудових відносинах в сучасних умовах. Роль держави у трудових відносинах. Система найму робочої сили. Колективно-договірна система найму. Контрактна система найму.

Тема 2.1.5. Сутність і форми заробітної плати. Безробіття.

Теорія заробітної плати. Теорії продуктивності та граничної продуктивності. Концепція людського капіталу. Інвестиції в людський капітал. Форми заробітної плати. Системи заробітної плати. Види заробітної плати. Тарифікація заробітної плати. Тарифні угоди, безтарифні системи заробітної плати. Особливості в організації оплати праці в Україні. Безробіття і його види.

Тема 2.1.6. Капітал і відсоток. Дисконтування та інвестиції.

Сутність капіталу і відсотку на нього. Дисконтування та інвестиції. Правило дисконтування.

Тема 2.1.7. Теорія поведінки споживача та виробника.

Маржиналізм. Споживча поведінка та її особливості. Економічні блага та їх цінність для споживача. Закон спадної корисності благ. Гранична

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни "Економічні теорії виробництва"	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 07.01.03 – 01-2020
		Стор.5 із 8	

корисність. Максимізація корисності. Споживчі рівновага і попит. Крива байдужості та бюджетні можливості. Ефекти заміщення і доходу. Поведінка підприємства на ринку як економічного агента .

Тема 2.1.8. Механізм функціонування підприємств в ринковій економіці.

Теорія витрат виробництва. Собівартість. Сутність, структура і динаміка витрат. Альтернативні витрати. Теорія прибутку, рентабельність. Показники рентабельності. Оптимальне функціонування фірм і форми індивідуального відтворення.

Тема 2.1.9. Основи теорії виробництва в мікроекономіці.

Граничний продукт. Динаміка загального продукту. Рівновага фірми в умовах досконалої конкуренції.

Тема 2.1.10. Конкуренція і монополія. Бізнес.

Економічна природа конкуренції. Види конкурентної боротьби. Олігополія. Монополія. Бізнес і його роль в сучасній економіці. Взаємодія малого бізнесу з великим капіталом. Фірми-генеріки. Венчурний бізнес.

Тема 2.1.11. Економічне зростання, циклічність розвитку.

Сутність економічного зростання та його показники. Якість економічного зростання. Фактори зростання. Циклічність економічного зростання.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Гайгер, Лінвуд Т. Макроекономічна теорія та перехідна економіка./Пер. з англ.-М.:»Інфра-М», 1996.-560с.

3.1.2. Олсон М. Логіка колективної дії. Суспільні блага і теорія груп / М. Ослон. – К.: Лібра, 2014. – 272 с.

3.1.3. Галабурда М. К. Методологія обґрунтування постсоціалістичних циклів і криз / М. К. Галабурда // Економічна теорія. – 2011. – № 4. – С. 26–31.

3.1.4. Лапко О.Н. Інноваційна діяльність в системі державного регулювання. – К.: ІЕП НАНУ, 2013. – 386 с.

3.1.5. Самюелсон Пол А., Нордгауз Вільям Д. Мікроекономіка/ Пер. з англ. С. Панчишина, -К.: Основи, 1998. -676 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Задорожна Н. В. Мікроекономічна теорія виробництва і витрат: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 2003. - 219 с. ISBN 966-574-457-7.

3.2.2. Рудий М.М., Михайлов С.І. Мікроекономіка (Навч. посібник для студентів економ. спеціальностей). - К.: “Юні вест Медіа”, 2005. - 312 с.

3.2.3. Економічна теорія: У 2-х кн. Кн. 2. Мікроекономіка: Навч. посібник/ За ред. З. Г. Ватаманюка та С. М. Панчишина - К.: Заповіт, 1997. - 280 с.

3.2.4. Мікроекономіка і макроекономіка: Підруч. для студентів економ.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни "Економічні теорії виробництва"	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 07.01.03 – 01-2020
		Стор.6 із 8	

спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін. За заг. редакц. С. Будаговської - К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2003. - 517 с.

3.2.5. <http://www.management.com.ua> - Інтернет-портал для управлінців.

3.2.6. <http://www.kmu.gov.ua> - Урядовий портал України.

3.2.7. <http://www.ukrstat.gov.ua> - Державна служба статистики України.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни "Економічні теорії виробництва"	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 07.01.03 – 01-2020
		Стор.8 із 8	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				